

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-04179/2015-ERU

V Praze dne 2. září 2015

Č. j. 04179-3/2015-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. KO-04179/2015-ERU, s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“), se tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 12 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), dne 17. listopadu 2014 ve 13.41 hod. v ochranném pásmu elektrické stanice v obci Červené Pečky - Dobešovice naproti domu č. p. 346 prováděl činnost, při které došlo k poškození tohoto zařízení, a to tím způsobem, že při kácení stromu (břízy) za pomoci ruční pilky se strom sesunul na horní část elektrické stanice (trafostanice) nacházející se na sloupu vedle káceného stromu, přičemž došlo k poškození 3 ks pojistek vysokého napětí, dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

II. Dle ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 1000 Kč** (slovy jeden tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15015.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o přestupcích“), bylo dne 24. listopadu 2014 doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Kolín, Obvodního oddělení Kolín (dále jen Policie ČR), č. j. [REDAKCE], o přestupku, k němuž došlo dne 17. listopadu 2014 ve 13.41 hod. v ochranném pásmu elektrické stanice v obci Červené Pečky - Dobešovice naproti domu č. p. 346 při kácení stromu, který se sesunul na horní část trafostanice na sloupu vedení zařízení elektrizační soustavy, z jehož spáchání byl podezřelý obviněný z přestupku. Policie ČR postoupila Úřadu spolu s oznámením také kompletní spis, který se k dané věci vztahoval.

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Dne 17. listopadu 2014 na telefonní linku 112 ohlásil obviněný z přestupku, že v obci Červené Pečky – Dobešovice naproti domu č. p. 346 pokácel strom (břízu), který nedopatřením spadl na poblíž se nacházející elektrickou stanicí (trafostanicí).

Hlídka Policie ČR se na místě setkala s obviněným z přestupku, který uvedl, že po dohodě se starostou obce měl v úmyslu pokácat menší strom (břízu), který se nacházel pod elektrickým vedením a jehož větve začaly zasahovat k elektrickému vedení. Obviněný z přestupku k pokácení stromu použil ruční pilky, strom však při pádu spadl na horní část trafostanice.

Zaměstnanec společnosti ČEZ, pan [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], sdělil, že jednáním obviněného z přestupku došlo k poškození 3 ks pojistek vysokého napětí v celkové hodnotě 3 000 Kč a v důsledku poškození též k přerušení dodávky elektřiny v celé obci Dobešovice po dobu přibližně 90 minut.

Starosta obce Červené Pečky pan Lubomír Jirků, trvale bytem [REDAKCE], potvrdil, že pokácení uvedeného stromu bylo obviněnému z přestupku povoleno a tedy i schváleno.

Obviněný z přestupku se ke spáchání přestupku doznal a Policií ČR byl vyrozuměn, že věc bude předána k projednání Energetickému regulačnímu úřadu.

III. Průběh příkazního řízení

Obviněný z přestupku sám vypověděl policejnímu orgánu, že to byl on, kdo prováděl dne 17. listopadu 2014 v ochranném pásmu elektrické stanice (trafostanice) v obci Červené Pečky - Dobešovice naproti domu č. p. 346 kácení stromu (břízy) za pomoci ruční pilky, v důsledku čehož se strom sesunul na horní část trafostanice nacházející se na sloupu vedle

káceného stromu, přičemž došlo k poškození 3 ks pojistek vysokého napětí. Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě obviněný z přestupku, kdo se dopustil přestupku. Správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy není na základě postoupeného spisového materiálu pochyb o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, vydal příkaz o uložení pokuty.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

V uvedeném případě došlo k situaci, kdy obviněný dne 17. listopadu 2014 v ochranném pásmu elektrické stanice v obci Červené Pečky - Dobešovice naproti domu č. p. 346 prováděl činnosti, při kterých došlo k poškození tohoto zařízení, a to tím způsobem, že při kácení stromu (břízy) za pomoci ruční pilky se strom sesunul na horní část trafostanice nacházející se na sloupu vedle káceného stromu, přičemž došlo k poškození 3 ks pojistek vysokého napětí.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

V případě vědomé nedbalosti pachatel věděl, že může způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí. Ve své podstatě to znamená, že pachatel nechce újmu způsobit, ale vědomě ji riskuje. Jde tedy o vědomou nedbalost. Naopak při nevědomé nedbalosti pachatel neví, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Od subjektivně nezaviněného činu se tzv. nevědomá nedbalost liší tím, že pachatel neměl znalosti, které jsou od člověka v jeho pozici očekávány a které měl možnost získat.

Problémem v případě prokazování vědomé či nevědomé nedbalosti obvykle bývá, že nemusí být vždy objektivně dané, co pachatel vědět měl a mohl. Jednoznačně lze posuzovat například znalost právních, provozních nebo bezpečnostních předpisů nebo nesporných odborných poznatků, pokud je k výkonu nějaké činnosti jejich znalost předepsána. V případě pachatele není prokázáno, že by vykonával povolání, které znalost předpisů vyžaduje.

Na základě shrnutí výše uvedených poznatků se tedy správní orgán přiklání k tomu, že v případě jednání obviněného se jednalo o nedbalost nevědomou, neboť pachatel nechtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, i když svým jednáním takový důsledek zavinil. Obviněný kácení stromu prováděl v ochranném pásmu, avšak právě za tím účelem, aby strom při dalším růstu nepoškodil elektrické vedení, a nepředpokládal, že strom se sesune na sloup, na kterém poškodí tři pojistky vysokého napětí.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13. Ust. § 46 odst. 12 pak ukládá povinnost v ochranném pásmu i mimo ně provádět činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Ochranné pásmo elektrické stanice je souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti, která činí u stožárových elektrických stanic s převodem napětí z úrovně nad 1 kV a menší než 52 kV na úroveň nízkého napětí 7 m od vnější hrany půdorysu stanice ve všech směrech. Přestupek, kterého se měl obviněný z přestupku dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Druhá podmínka definice přestupku ve smyslu zákona o přestupcích je tedy také naplněna.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že nejde o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Správní orgán nerozporuje závěry policejního orgánu o tom, že v daném případě skutečně nešlo o trestný čin. Taktéž lze, i s ohledem na výše uvedenou úpravu energetického zákona, vyloučit znak přestupku spočívající v tom, že přestupkem není jednání, které zvláštní právní zákon upravuje jako správní delikt.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

Z vyjádření obviněného učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že obviněný přestupek spáchal za účelem pokácení stromu, který by při dalším růstu mohl ohrozit zařízení elektrizační soustavy, avšak nejednalo se o odvracení přímo hrozícího nebo trvajícího útoku na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněného považuje za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženém v energetickém zákoně.

Co se týče délky trvání přestupku, v souladu s vyjádřením obviněného, bylo prokázáno, že obviněný neprodleně oznámil na tísňovou linku 112 poškození zařízení elektrizační soustavy.

V. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li

zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přešupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přešupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přešupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přešupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přešupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Uvedené jednání obviněného z přešupku porušuje obecný zákaz poškození energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezpečném a spolehlivém provozu těchto zařízení. Správní orgán však při posuzování závažnosti přešupku přihlédl zejména ke skutečnosti, že obviněný z přešupku poškodil předmětné zařízení v důsledku nedbalosti, nikoliv úmyslně. U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. Správní orgán jednání obviněného z přešupku posoudil jako nedbalost nevědomou a tuto skutečnost posoudil jako polehčující okolnost.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným v příkazním řízení.

Co se týče závažnosti přešupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněného povinnost počínat si v ochranném pásmu i mimo ně tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, přičemž účel uvedené povinnosti lze spatřovat v zájmu na spolehlivosti a bezpečnosti provozu zařízení elektrizační soustavy. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození těchto zařízení. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Na jednání obviněného, který v blízkosti ochranného pásma elektrické stanice kácel vzrostlé stromy, tak povinnost počínat si tak, aby nedošlo k poškození zařízení elektrizační soustavy, dopadá.

Při posuzování následků přešupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přešupku (tedy elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Při tom dospěl správní orgán k závěru, že obviněný se dopustil svým jednáním ohrožení objektu přešupku, a to provedl dne 17. listopadu 2014 tím způsobem, že při kácení stromu (břízy) za pomoci ruční pilky se strom sesunul na horní část trafostanice nacházející se na sloupu vedle káceného stromu, přičemž došlo k poškození 3 ks pojistek vysokého napětí. V důsledku poškození zařízení elektrizační soustavy došlo k odpojení obce Dobešovice od dodávky elektrického proudu. Tuto okolnost správní orgán hodnotí jako přitěžující.

Skutečnost, že obviněný z přešupku kácení stromu prováděl pomocí ručního nářadí, považuje správní orgán za okolnost závažnost přešupku snižující.

Obviněný z přestupku sám nahlásil poškození zařízení elektrizační soustavy a k přestupku se doznal, což správní orgán považuje za okolnost polehčující.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Na druh a výměru sankce má kupříkladu vliv, zda jde o osobu dosud za přestupek nepostiženou nebo známou příslušnému správnímu orgánu pro časté opakování uvedených protiprávních jednání (recidiva). Úřad nemá povědomí o tom, že by s uvedeným obviněným bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říci, že obviněný se přestupku dopustil poprvé, což je rovněž zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty taktéž ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. u samotné dolní hranice zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je obviněnému z přestupku výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 1 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba